

Палій І.Г., Миршук Н.М.
**Викладання гомеопатії на кафедрі внутрішньої та сімейної
медицини як один з елементів підготовки лікарів
загальної практики – сімейної медицини**

Основою систем охорони здоров'я в більшості країн світу є загальна практика та сімейна медицина. Нетрадиційна медицина та сімейна медицина є тісно пов'язаними. Протягом останніх років використання методів нетрадиційної медицини в світі значно зростає. Тому виникає питання можливості інтеграції нетрадиційної медицини до загальної системи медичної допомоги на первинному етапі.

В системі медичної освіти до останнього часу склалася ситуація, в рамках якої гомеопатія ніколи не мала місця. Спеціально або випадково, гомеопатія стояла і продовжує стояти достатньо відокремлено.

У той же час, гомеопатія стрімко увійшла в життя пацієнтів, апотім лікарів-негомеопатів; в останні роки – в життя вузів. Досягнення останнього десятиліття є впровадження викладання основ гомеопатії в державні вищі медичні навчальні заклади.

В Україні першим кроком щодо офіційного визнання гомеопатичного методу лікування став наказ МОЗ України № 165 від 03.08.1989 р. «О розвитку гомеопатического метода лечения в медицинской практике и улучшении организации обеспечения населения гомеопатическими средствами». В наказі було зазначено, що збільшення уваги пацієнтів до гомеопатичного методу лікування постійно вимагає розширення цієї галузі медицини.

Наступними кроками у цьому напрямку стали: впровадження на кафедрі внутрішньої та сімейної медицини ВНМУ елективного курсу з «Основ гомеопатії» для студентів IV курсу, який включає 14 занять, та розробка робочих і навчальних програм згідно вимог, затверджених Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України.

Та особливої уваги набуло викладання гомеопатії у контексті акценту на підготовку у медичному університеті лікарів загальної практики – сімейної медицини. Зростання технічних і фармацевтичних можливостей дозволяє сучасному лікарю інтенсивно заглиблюватися в спеціальність і реалізовувати в ній свою компетентність. В той же час, недовіра до нетрадиційних засобів лікування, зокрема, до гомеопатії, ставить питання про можливість використання даного засобу в практиці сімейного лікаря. Хоча комплексний підхід гомеопатії до людини, з урахуванням як природженої схильності, так і впливу на неї навколишнього середовища, дозволяє сьогодні не тільки профілакувати і гальмувати розвиток захворювання, але, в багатьох випадках, не допустити його кінцевої стадії.

Саме тому під час проведення практичних занять перед викладачем ставиться два головних завдання: перше – запобігти формуванню у молодих

фахівців стереотипного мислення і, друге, – представити в стислому вигляді комплекс знань класичної та досягнень сучасної гомеопатії.

З усього величезного арсеналу знань по класичній гомеопатії у викладання включені: короткі відомості про історію виникнення методу; базові принципи гомеопатії; обґрунтоване пояснення теоретичних основ гомеопатії на базі сучасних знань в галузі хімії, фізики, біохімії.

Сучасний випускник повинен мати уявлення: про лікарську сировину, основи технології виготовленні ліків, сучасні можливості контролю якості гомеопатичних препаратів; методику лікувального застосування різних лікарських форм, їх дозуванні в гомеопатії.

Студенти повинні засвоїти особливості гомеопатичного опитування пацієнта, зрозуміти важливість виявлення поряд із загальними та локальними симптомами модальностей, а головне – індивідуальних, характерних симптомів; з особливою увагою оцінювати психологічні особливості особистості.

Наш досвід викладання протягом декількох років показав, що навчання гомеопатії одночасно з

класичними предметами допомагає студентам більш глибоко зрозуміти питання діагностики, профілактики та лікування людини, що, безсумнівно, знадобиться їм у подальшій практичній діяльності. Одним з найголовніших результатів викладання гомеопатії у вузі є формування у майбутніх лікарів нового світогляду лікаря – спеціаліста, який повинен лікувати душу, психіку і тіло людини в цілому.

Таким чином, інтеграція гомеопатії в систему підготовки лікаря загальної практики та сімейного лікаря є доцільною і перспективною.